

§1 INFORMACJE OGÓLNE

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1606);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535);
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900);
4. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781);
5. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120, poz. 526);
6. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169);
7. Ustawa z 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22b, art. 22c;
8. Ustawa z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159).

1. Słowniczek pojęć

Ileokroć w dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich” jest mowa o:

- 1) **Standardach** - należy przez to rozumieć, obowiązujące w Dolnośląskiej Izbie Rzemieślniczej we Wrocławiu, Standardy Ochrony Małoletnich w zakresie ochrony przed krzywdzeniem, tj. dokument, który zawiera zasady bezpiecznych relacji i procedur interwencji dotyczących małoletnich, także osób pełnoletnich, o ile kontynuują naukę w branżowej szkole I stopnia lub technikum;
- 2) **cechu** - należy przez to rozumieć organizację samorządu gospodarczego rzemiosła, zrzeszoną w Dolnośląskiej Izbie Rzemieślniczej we Wrocławiu, o której mowa w art. 9 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle;
- 3) **Izbie** - należy przez to rozumieć - Dolnośląską Izbę Rzemieślniczą we Wrocławiu, organizację samorządu gospodarczego rzemiosła, o której mowa w art. 11 ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle; zrzeszoną w Związku Rzemiosła Polskiego w Warszawie;
- 4) **Pracowniku** - należy rozumieć każdą zatrudnioną w Dolnośląskiej Izbie Rzemieślniczej we Wrocławiu osobę, bez względu na formę zatrudnienia, w tym: członków organów statutowych, stażystów, praktykantów odbywających praktyki studenckie lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi;
- 5) **Kierownictwo** - należy rozumieć Dyrektora, Prezesa Izby oraz inne osoby, które zgodnie z postanowieniami Statutu Izby są powołane do bieżącego kierowania działalnością Dolnośląskiej Izby Rzemieślniczej we Wrocławiu;
- 6) **małoletnim** - należy przez to rozumieć każdą osobę, która nie ukończyła 18 roku życia lub jest uczniem szkoły, która realizuje praktyczną naukę zawodu na podstawie umowy o praktyczną naukę zawodu lub umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego lub staż uczniowski/praktyki zawodowe, o których mowa w art. 121a ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Dotyczy to także małoletnich, biorących udział w projektach realizowanych przez Izbę, na podstawie umów podpisywanych przez opiekunów prawnych uczniów.

- 7) **opiekunie prawnym** – zwanym dalej również opiekunowie prawni, należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego: rodzica albo opiekuna; rodzica zastępczego; opiekuna tymczasowego (czyli osobę upoważnioną do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych).
- 8) **zgodzie opiekuna** – należy przez to rozumieć zgodę jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia małoletniego oraz zgodę obojga rodziców w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu (jak np. zgoda na zmianę miejsca zamieszkania). W zakresie spraw dotyczących bieżących spraw życia małoletniego, w przypadku sprzeciwu jednego z rodziców, należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (wówczas orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę obojga rodziców). Odpowiednie zastosowanie ma w tych przypadkach zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego.
- 9) **krzywdzeniu małoletniego** – należy przez to rozumieć każde zachowanie względem małoletniego, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych małoletniego i zakłóceniem jego rozwoju.

Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

- **przemoc fizyczna wobec małoletniego.** Jest to działanie bądź zaniechanie, skutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za małoletniego, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemocy fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
- **przemoc psychiczna wobec małoletniego.** Jest to przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a osobą za niego odpowiedzialną lub osobą, której małoletni ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania.
Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:
 - a) niedostępność emocjonalną,
 - b) zaniedbywanie emocjonalne,
 - c) relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
 - d) nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim,
 - e) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego,
 - f) niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną,
 - g) nieodpowiednią socjalizację, demoralizację,
 - h) sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy
- **przemoc seksualną wobec małoletniego** (wykorzystywanie seksualne małoletniego). Jest to angażowanie małoletniego przez osobę dorosłą lub innego małoletniego w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji, gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku małoletniego, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania małoletniego, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi,

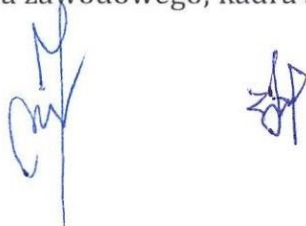
grooming - strategie nieseksualnego uwodzenia małoletniego z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie małoletniego, zmuszanie małoletniego do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z małoletnim przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku małoletnich mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni) a wykorzystywanym (małoletnim) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego małoletnich zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności małoletniego na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych małoletnich, jak i opiekunów prawnych tych małoletnich mogących paść ofiarą wyzysku.

10) zaniedbywaniu małoletniego - należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb małoletniego. Może przyjmować formę nierespektowania praw małoletniego, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania małoletniego dochodzi w relacjach małoletniego z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.

11) przemocy rówieśniczej - należy przez to rozumieć sytuację, w której małoletni doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje:

- a) przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie),
- b) przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
- c) przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
- d) przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów,
- e) cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę),
- f) wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
- g) przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.

- 12) Koordynatorze bezpieczeństwa w Internecie** – należy przez to rozumieć Pracownika wyznaczonego przez Kierownictwo, odpowiedzialnego za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez małoletniego z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu na terenie Izby. W przypadku nieobecności wyznaczonego pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
- 13) Osobie odpowiedzialnej za Standardy** – należy przez to rozumieć Pracownika wyznaczonego przez Kierownictwo, sprawującego nadzór nad prawidłowym stosowaniem w Izbie Standardów oraz ich aktualnością. W przypadku nieobecności wyznaczonego pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
- 14) Osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń** – należy przez to rozumieć Pracownika wyznaczonego przez Kierownictwo, odpowiedzialnego za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu. W przypadku nieobecności wyznaczonego pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
- 15) Osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji** – należy przez to rozumieć Pracownika wyznaczonego przez Kierownictwo, odpowiedzialnego za podejmowanie interwencji przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności wyznaczonego pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
- 16) Osobie odpowiedzialnej za udzielanie wsparcia małoletniemu** – należy przez to rozumieć Pracownika wyznaczonego przez Kierownictwo, odpowiedzialnego za opracowanie planu wsparcia małoletniemu po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania. W przypadku nieobecności wyznaczonego pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.
- 17) Rejestrze interwencji** – należy przez to rozumieć dokumentację zawierającą rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, uwzględniający:
1. Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej;
 2. Osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun prawny małoletniego, pracownik, inny małoletni, inna osoba);
 3. Rodzaj podjętej interwencji;
 4. Datę interwencji;
 5. Dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb/szkoły).
 6. Dane osobowe małoletniego – minimalny zakres informacji umożliwiający identyfikację małoletniego.
- 18) Podmiocie współpracującym** – należy przez to rozumieć osoby/firmy/cechy wykonujące zadania zlecone wobec małoletnich na mocy odrębnych przepisów i/lub umów (np. placówka kształcenia ustawicznego; placówka kształcenia praktycznego; cech współorganizujący egzamin czeladniczy/sprawdzający; pracodawca organizujący staż uczniowski/praktyki zawodowe; pracodawca zatrudniający młodocianego w celu przygotowania zawodowego; kadra szkoleniowa itp.)

§2

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

STANDARD I. - POLITYKA

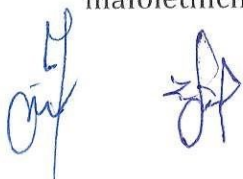
Izba ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem. Wskaźniki realizacji Standardu:

1. Standardy zostały opracowane, zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1606).
2. Kierownictwo określiło organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w Standardach.
3. Kierownictwo wyznaczyło osobę odpowiedzialną za monitoring realizacji Standardów.
4. Pracownicy na wszystkich szczeblach organizacji i stanowiskach pracy zapoznali się i zobowiązali do przestrzegania wdrożonych Standardów.
5. Standardy wprowadzono do stosowania w Izbie z dniem 14 sierpnia 2024 r.
6. Standardy są udostępnione w sposób następujący:
 - pełna wersja zamieszczona na stronie internetowej www.izba.wroc.pl
 - skrócona wersja zawierająca informacje istotne dla małoletnich oraz skrócona wersja dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami zamieszczone są w widocznym miejscu na Tablicy Ogłoszeń w budynku Izby (II piętro),
 - pełny dokument w wersji papierowej znajduje się w Sekretariacie Izby I piętro.
7. Rozpowszechnienie Standardów spełnia wymogi Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

STANDARD II – PERSONEL/PRACOWNICY

Izba monitoruje, edukuje i angażuje Pracowników w celu zapobiegania krzywdzenia małoletnich. Wskaźniki realizacji Standardu:

1. W Izbie zatrudnia się Pracowników po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym oraz Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
2. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców dokonuje się weryfikacji osoby w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych poprzez oświadczenia o niekaralności.
3. Pracownicy są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej, ciężającej na nich za nieprzestrzeganie Standardów.
4. W Izbie prowadzona jest na bieżąco edukacja wszystkich Pracowników z zakresu ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, a w szczególności:
 - a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu,
 - c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
 - d) znajomości praw dziecka oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
 - e) odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych w opiece małoletnich,

- f) bezpieczeństwa relacji wszystkich Pracowników z małoletnim, uwzględniająca wiedzę o zachowaniach pożądanych i niedozwolonych w kontaktach z małoletnimi.

STANDARD III - PROCEDURY

W Izbie funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego.

Wskaźniki realizacji Standardu:

1. Izba wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony Pracowników, członków rodziny, opiekunów prawnych, rówieśników czy osób obcych.
2. W Izbie znajduje się Tablica Ogłoszeń, gdzie umieszczone są dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych. Izba dysponuje i udostępnia dane kontaktowe lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) oraz zapewnia do nich dostęp wszystkim Pracownikom.
3. Opiekunowie prawni mają dostęp do obowiązujących w Izbie Standardów, gdzie znajdują się procedury zgłaszania zagrożeń (strona internetowa www.wroc.pl, wersja papierowa udostępniona w sekretariacie Izby, Tablicy Ogłoszeń).
4. Kierownictwo określiło wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
5. Kierownictwo opracowało zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalanymi w innej formie.
6. W Izbie prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem małoletnich.
7. Pracownicy realizują plan wsparcia małoletniego, po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

STANDARD IV - MONITORING I DOKUMENTACJA

Izba monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi Standardami, a wszystkie podejmowane działania są dokumentowane. Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony małoletnich są w Izbie weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata.
2. Do weryfikacji dokumentacji wykorzystywane są wnioski z kontroli Standardów przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.
3. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa Kierownictwo.
4. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń:
 - 1) sposób dokumentowania ujawnionych podejrzeń lub incydentów określają zapisy poszczególnych Standardów,
 - 2) zasady przechowywania dokumentacji określa Instrukcja Kancelaryjna i Jednolity Rzeczowy Wykaz Akt; a w zakresie ochrony danych osobowych - Polityka Ochrony Danych Osobowych.

- 3) Pracownik prowadzi indywidualne teczki spraw małoletnich w stosunku do których zostały podjęte działania wynikające z ww. Standardów.
- 4) Kierownictwo stwarza warunki do przechowywania i zabezpieczenia ww. dokumentacji z uwzględnieniem bezpieczeństwa „szczególnych – wrażliwych danych” wynikających z RODO.

§ 3

Kontakty do osób odpowiedzialnych za poszczególne obszary oraz instytucji pomocowych.

1. Izba wyznaczyła Pracowników do pełnienia wyznaczonych w Standardach funkcji:

Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko / Funkcja (osoba wraz z zastępcami)	Dane kontaktowe
1. Przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów i monitorowania przestrzegania Standardów.	Zbigniew Ładziński – Prezes Izby Zastępca: Jadwiga Marszałkowska Kierownik Wydziału Samorządowo-Organizacyjnego	601 572 685 71/344 86 91w.13
2. Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu	Izba nie umożliwia otwartego dostępu do kontrolowanych przez siebie sieci teleinformatycznych, w tym do sieci Internet, w szczególności drogą bezprzewodową Wi-Fi.	
3. Przyjmowanie zgłoszeń	Anna Andrzejak-Paszkowska- Główny Specjalista Zastępca: Anna Osak --Specjalista	71/344 86 91w.43 71/344 86 91w.25
4. Uruchamianie i prowadzenie interwencji	Krystyna Drozd – Główny Specjalista Zastępca: Anna Andrzejak-Paszkowska Główny Specjalista	71/344 86 91w.59 71/344 86 91w.43
5. Koordynacja wsparcia udzielanego małoletniemu	Anna Andrzejak-Paszkowska – Główny Specjalista Zastępca: Anna Osak - Specjalista	71/344 86 91w.43 71/344 86 91w.25

2. Izba, w zakresie ochrony małoletnich, w sytuacjach tego wymagających może współpracować z cechem, w którym została zawarta umowa o naukę zawodu z małoletnim oraz z pracodawcą, u którego małoletni realizuje kształcenie zawodowe.
3. Izba w zakresie ochrony małoletnich, jeśli sytuacja tego wymaga, może współpracować z właściwymi ze względu na obszar swojego działania:

1. Placówkami ochrony zdrowia -
Przychodnia Stare Miasto, pl. Dominikański 6, we Wrocławiu
Kontakt: tel:71/344 43 63;71/344 80 85
2. Ośrodkami Pomocy Społecznej -
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Strzegomska 6 we Wrocławiu
Kontakt:71/782 23 22
3. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną nr 1
ul. Kościuszki 31/1, we Wrocławiu
Kontakt:, tel:71/798 68 28 wew.102
4. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu ,
ul. T. Kościuszki 131
Kontakt: tel:71/722 18 60
5. Policją - Komisariat Policji Wrocław-Stare Miasto
- ul. Legnicka 34 we Wrocławiu
Kontakt:997
6. Sądem Rejonowym - Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia
ul. Podwale 30 we Wrocławiu
Kontakt:71/748 10 00;71/748 15 00

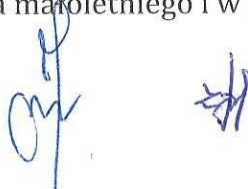
§ 4

ZASADY OCHRONY MAŁOLETNIH PRZED KRZYWDZENIEM OBOWIĄZUJĄCE W IZBIE.

I. Zasady zatrudniania Pracowników oraz dopuszczania innych osób do kontaktu nad małoletnimi.

1. Kierownictwo, przed nawiązaniem z osobą (kandydatem) stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby(kandydata) do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, każdorazowo sprawdza, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w rejestr.
2. Sprawdzenie dotyczy nie tylko Pracowników i podmiotów współpracujących z Izbą, ale wszystkich osób sprawujących opiekę nad małoletnimi podczas różnych wydarzeń organizowanych przez Izbę np. wycieczki, konkursy, turnieje, spotkania, itp.-
3. Kierownictwo uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości;
4. Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, który jest ogólnodostępny.

5. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego są drukowane i przechowywane – jeśli dotyczą nawiązania stosunku pracy w Izbie to w aktach osobowych – część A; w innych przypadkach dołączane są do dokumentacji danej osoby. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr, przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.
 6. Kierownictwo od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
 7. Od kandydatów posiadających obywatelstwo inne niż polskie, Kierownictwo wymaga przedłożenia informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informacji z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
 8. Kierownictwo pobiera od kandydata oświadczenia o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej. Wzór oświadczenia o krajach pobytu w ciągu ostatnich 20 lat stanowi załącznik nr 1A do niniejszych Standardów.
 9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
 10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej, kandydat składa oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- II. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Pracownikami Izby a małoletnimi.**
1. Pracownik zna i stosuje ustalone w Izbie zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami a małoletnimi.
 2. Znajomość i zaakceptowanie zasad jest potwierdzone przez każdego Pracownika.
 3. Naczelną zasadą wszelkich czynności podejmowanych przez każdego Pracownika Izby jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.

4. Pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność, potrzeby i prawo do prywatności.
5. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie.
6. Niedopuszczalne jest nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji o charakterze seksualnym lub intymnym.
7. Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku małoletniego (np. filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych Pracownika.
8. Każdy kontakt z małoletnim jest jawny oraz wynika z realizacji zadań i działań służbowych.
9. Niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów opartych na udzielaniu gratyfikacji finansowej lub materialnej wynikających z wykorzystywania przewagi fizycznej, stosunku władzy bądź zależności małoletniego, a których intencją jest satysfakcja lub spełnienie potrzeb Pracownika.
10. Należy zwracać uwagę, aby każdy komunikat, działanie bądź czynność podejmowana wobec małoletniego, były adekwatne do sytuacji, do stopnia jego rozwoju i indywidualnych możliwości psychofizycznych, bezpieczne, uzasadnione i nie skutkowały nierównym traktowaniem małoletniego w stosunku do innych małoletnich, w tym jego faworyzowaniem.
11. Ogólne zasady bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują każdego Pracownika, a także każdą osobę mającą kontakt z małoletnimi, jeśli kontakt ten odbywa się na terenie Izby.
12. Szczegółowy opis zasad bezpiecznych relacji stanowi Załącznik nr 2 do Standardów. W szczegółowym opisie zasad bezpiecznych relacji określa się w szczególności:
 - a) komunikację z małoletnimi;
 - b) działania z małoletnimi;
 - c) kontakt fizyczny z małoletnimi;
 - d) kontakty poza godzinami pracy, w tym kontakt online.

III. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi na terenie Izby, a w szczególności zachowania niedozwolone.

1. Każdy Pracownik zna ogólne zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi ustalonymi w Izbie.
2. Małoletni przebywający na terenie Izby znają i stosują zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi – Tablica Ogłoszeń, strona www.izba.wroc.pl
3. W szczegółowym opisie zasad bezpiecznych relacji między małoletnimi określa się zwłaszcza:
 - Zasady komunikacji między małoletnimi;
 - Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - Sposoby rozwiązywania konfliktów (z naciskiem na mediacje rówieśnicze);
 - Zasady szacunku dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni;
 - Zasady równego traktowania, szacunku dla różnorodności, indywidualnej tożsamości i ekspresji.

4. Pracownik zobowiązany jest do obserwowania wzajemnych relacji pomiędzy małoletnimi, prawidłowości ich przebiegu i reagowania na krzywdzenie małoletnich przez innych małoletnich oraz na zagrożenie skrzywdzeniem małoletniego przez innych małoletnich.
5. Małoletni zobowiązany jest do traktowania z szacunkiem wszystkich innych małoletnich, bez względu na ich wiek, płeć, pochodzenie, wygląd, status majątkowy, niepełnosprawność, szczególne potrzeby edukacyjne oraz wszelkie inne cechy.
6. Małoletni powinni wykazywać się koleżeństwem, pomagać sobie wzajemnie, tolerować się.
7. W stosunkach między małoletnimi zabronione jest:
 - a) stosowanie jakiegokolwiek przemocy (fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej),
 - b) dokuczanie innym małoletnim, wyśmiewanie ich, obrażanie, poniżanie, zawstydzanie, upokarzanie,
 - c) stosowanie gróźb, zastraszanie, szantażowanie,
 - d) używanie wulgaryzmów, wyzwisk, obraźliwego języka, obraźliwych gestów,
 - e) krzyczenie na innych małoletnich, opluwanie ich, szarpanie za ubrania, popychanie, szarpanie za włosy, podstawianie nóg,
 - f) rzucanie rzeczami swoimi lub należącymi do innych małoletnich,
 - g) bicie, kopanie, szczypanie, drapanie, szturchanie,
 - h) jakiegokolwiek dotyk wbrew woli małoletniego,
 - i) czynienie uwag i komentowanie wyglądu innych małoletnich, ich sylwetki, sprawności fizycznej lub intelektualnej, atrakcyjności fizycznej,
 - j) zmuszanie do czegokolwiek, nakłanianie do podejmowania działań zabronionych na terenie pracodawcy, w tym do popełniania czynów zabronionych,
 - k) wykorzystywanie w jakiegokolwiek sposób przewagi nad innymi małoletnimi (np. młodszymi, słabszymi, niepełnosprawnymi, ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, w gorszej sytuacji materialnej, w gorszej kondycji fizycznej), stosowanie przymusu wobec innych małoletnich
 - l) naruszanie prywatności i prawa do intymności innych małoletnich,
 - m) nakłanianie innych małoletnich do palenia lub spożywania alkoholu, zażywania środków odurzających lub leków, nakłanianie do wnoszenia ich na teren pracodawcy, nabywania,
 - n) ujawnianie informacji, zwłaszcza wstydliwych, kłopotliwych, prywatnych, intymnych dotyczących innych małoletnich oraz ich sytuacji życiowej, w tym rodzinnej, udostępnianie ich innym małoletnim w jakiegokolwiek formie i w jakiegokolwiek sposób,
 - o) lekceważenie, izolowanie, wykluczanie z grupy rówieśniczej, ostracyzm,
 - p) jakiegokolwiek zachowanie, które może być nieprzyjemne, krzywdzące, trudne dla innych małoletnich,
8. Każdy małoletni, który doświadczył jakiegokolwiek krzywdzenia ze strony innych małoletnich, powinien niezwłocznie zgłosić ten fakt Pracownikowi, w dowolnej formie (ustna, pisemna, elektroniczna, telefoniczna).

9. Pracownik powziąwszy wiadomość bądź zauważywszy krzywdzenie małoletniego przez innego małoletniego lub małoletnich, zobowiązany jest podjąć działania określone w Standardach.
10. Pracownik powziąwszy uzasadnione przypuszczenie, że małoletni może być krzywdzony przez innych małoletnich, zobowiązany jest w pierwszej kolejności do bacznej obserwacji, w celu potwierdzenia lub wykluczenia własnych przypuszczeń, przeprowadzenia dyskretnej i delikatnej rozmowy z krzywdzonym małoletnim, a w razie potwierdzenia przypuszczeń, do niezwłocznego podjęcia interwencji, zgodnie z procedurami określonymi w Standardach.

IV. Uwzględnienie sytuacji małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, w tym z niepełnosprawnościami.

W przypadku przebywania i kontaktu z Pracownikami na terenie Izby małoletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, Kierownictwo dostosowuje niniejsze Standardy, kierując się zaleceniami wynikającymi z orzeczeń i opinii wydanych przez szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym specjalistyczne oraz lekarza medycyny pracy.

V. Upowszechnianie wiedzy o Standardach Ochrony Małoletnich.

1. Kierownictwo zapewnia Pracownikom dostęp do podstawowych szkoleń, instruktaży, webinarium, e-learningu, w zakresie ochrony małoletnich.
2. Działania upowszechniające dotyczą w szczególności:
 - 1) standardów ochrony małoletnich (obowiązujące zasady i procedury),
 - 2) poszerzania umiejętności w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich,
 - 3) przeciwdziałania przemocy, w tym podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
3. Kierownictwo zapewnia małoletniemu prawo i możliwość rozmowy z osobą odpowiedzialną za ich ochronę lub inną zaufaną osobą z grona Pracowników, która podejmie działania, aby udzielić danemu małoletniemu wsparcia z zachowaniem szacunku do prywatności, jeżeli:
 - 1) mają jakikolwiek problem, obawiają się lub doznają przemocy, w tym doświadczyli zachowania łamiącego zasady bezpiecznych relacji ze strony Pracownika, innego małoletniego, opiekuna prawnego małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby;
 - 2) byli świadkiem niewłaściwych, niezrozumiałych lub niejasnych zachowań, w tym wskazanych w zasadach bezpiecznych relacji wobec innego małoletniego ze strony Pracowników, innego małoletniego, opiekuna prawnego małoletniego, innej osoby bliskiej, lub jakiegokolwiek osoby.

VI. Obowiązki Pracowników odpowiedzialnych za wprowadzenie i realizację Standardów.

1. Obowiązki Kierownictwa:
 - 1) dbanie o tworzenie bezpiecznego środowiska na terenie Izby,
 - 2) wyznaczenie Pracowników odpowiedzialnych za:

- a) przygotowanie Pracowników do stosowania i monitorowania przestrzegania Standardów w Izbie ,
 - b) w przypadku udostępnienia małoletnim Internetu - zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu,
 - c) przyjmowanie zgłoszeń,
 - d) uruchamianie i prowadzenie interwencji,
 - e) koordynacja wsparcia udzielanego małoletniemu;
 - f) delegowanie zadań oraz odpowiedzialności związanych z realizacją Standardów.
2. Do obowiązków Pracownika odpowiedzialnego za Standardy należy:
- 1) dbałość o udostępnienie Standardów na stronie internetowej Izby, oraz w budynku Izby;
 - 2) przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów;
 - 3) koordynowanie działań edukacyjnych;
 - 4) współpraca z innymi Pracownikami wyznaczonymi w zakresie realizacji Standardów;
 - 5) prowadzenie ewidencji Pracowników, którzy zapoznali się z Standardami przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w Standardach;
 - 6) monitorowanie realizacji wytycznych zawartych w Standardach, planowanie ewaluacji Standardów z udziałem Kierownictwa, Pracowników i małoletnich oraz ich aktualizacja .
3. Koordynator bezpieczeństwa w Internecie, (w przypadku udostępnienia sieci teleinformatycznych przez Kierownictwo), ma za zadanie zapewnić wytyczne w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu w budynku Izby przez małoletniego.
4. Do Pracownika odpowiedzialnego za przyjmowanie zgłoszeń należy:
- a) przyjęcie zgłoszenia o wystąpieniu czynnika ryzyka zagrożenia dobra małoletniego;
 - b) przyjęcie zgłoszenia o ujawnieniu symptomów krzywdzenia małoletniego lub krzywdzeniu małoletniego; ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego,
 - c) przekazanie zgłoszenia Pracownikowi odpowiedzialnemu za podejmowanie interwencji oraz Kierownictwu; w przypadku gdy bezpośrednio zagrożone jest zdrowie lub życie małoletniego, niezwłoczne poinformowanie Policji i opiekunów prawnych (jeśli to nie oni stanowią zagrożenie);
5. Do Pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie interwencji należy:
- a) zainicjowanie interwencji zgodnie z opisanymi poniżej procedurami;
 - b) dokumentowanie zgłoszeń, ich weryfikacja oraz informowanie Kierownictwa o wynikach poczynionych ustaleń, w tym prowadzenie rejestru interwencji. Rejestr interwencji należy przechowywać w odpowiednio zabezpieczonym miejscu, do którego dostęp ma Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie Rejestru interwencji oraz Kierownictwo.
6. Do Pracownika odpowiedzialnego za udzielanie wsparcia małoletniemu należy:
- a) współpraca w opracowaniu planu wsparcia małoletniego, uwzględniającego współpracę z opiekunem prawnym małoletniego i innymi podmiotami;
 - b) wsparcie małoletniego według poniższych zasad:

- zadbanie o bezpieczeństwo małoletniego, np. odizolowanie sprawców krzywdzenia;
 - zadbanie o dobrostan małoletniego i zajęcie się jego bieżącymi potrzebami (w tym zadbaniem o podstawowe potrzeby fizjologiczne);
 - okazanie małoletniemu życzliwości, zaufania, zainteresowania jego samopoczuciem i wsparcia w powrocie do aktywności;
- c) w razie potrzeby skierowanie małoletniego i/lub jego opiekunów prawnych do instytucji oferujących: poradnictwo, konsultacje psychologiczne, terapię uzależnień, interwencje dla sprawców przemocy, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych (będą to instytucje takie jak m.in. poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki pomocy społecznej czy lokalne organizacje pozarządowe, ośrodki opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży).

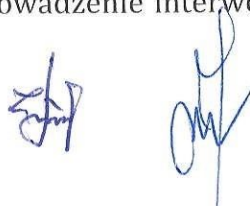
VII. Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego.

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybierać różne formy i przebiegać z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
 - a. podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletnich (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad małoletnim),
 - b. podejrzenie innej formy krzywdzenia niebędącej przestępstwem, takiej jak np.: przemoc domowa niespełniająca znamion przestępstwa znęcania, krzyk, poniżanie, wyśmiewanie, presja i wymagania przekraczające możliwości małoletniego,
 - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych małoletniego (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez:
 - a. osoby dorosłe (Pracownicy, osoby trzecie);
 - b. opiekunów prawnych małoletniego;
 - c. innego małoletniego.
4. Procedury interwencji sformułowano tak, by wspierać Pracowników w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
5. Celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu bezpieczeństwa.

6. W przypadku wątpliwości, jak postąpić, Pracownik odpowiedzialny za interwencję może skontaktować się ze specjalistami Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” pod numerem 800 100 100.
7. Wskazane jest poinformowanie szkoły, do której uczęszcza małoletni oraz cechu i pracodawcy u którego małoletni odbywa praktyczną naukę zawodu o podejmowanej interwencji.
8. Należy pamiętać, że w przypadku podejrzenia wykorzystania seksualnego małoletniego poniżej 15. roku życia, istnieje prawny obowiązek zgłoszenia podejrzenia na Policję lub do prokuratury. W przypadku niedopełnienia obowiązku istnieje zagrożenie karą pozbawienia wolności do lat 3. W przypadku pozostałych przestępstw na wszystkich spoczywa społeczny obowiązek dokonania zgłoszenia.
9. W przypadku powzięcia przez Pracownika, że małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub jego opiekuna prawnego, Pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania jej Pracownikowi odpowiedzialnemu za prowadzenie interwencji. Notatka może zostać sporządzona na piśmie lub przesłana za pośrednictwem poczty elektronicznej.
10. Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji niezwłocznie powiadamia Kierownictwo o przyjęciu zgłoszenia i rozpoczęciu adekwatnej do zgłoszenia interwencji. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Pracownika wyznaczonego do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja jest prowadzona przez Kierownictwo. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony Kierownictwa, a nie został wyznaczony inny Pracownik do prowadzenia interwencji, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje Pracownik, który dostrzegł krzywdzenie lub do którego zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
11. Do udziału w interwencji można dopuścić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów ze szkoły, do której uczęszcza małoletni.
12. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do prowadzonego Rejestru interwencji.
13. Pracownicy, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięli informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania poufności, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
14. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.
15. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe, ośrodek pomocy społecznej), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje Pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie sporządza notatkę służbową i przekazuje ją Pracownikowi odpowiedzialnemu za prowadzenie interwencji, który odpowiada za dalszy tok interwencji, zgodnie z procedurami opisanymi w Standardach.

VIII. Podejrzenie krzywdzenia przez Pracownika

1. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez Pracownika, Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji niezwłocznie informuje Kierownictwo.

2. Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowy: z małoletnim, innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w tym, z jego opiekunami prawnymi. Pracownik stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji. Podczas spotkania opiekunom prawnym małoletniego przekazywane są informacje o zdarzeniu, ewentualnej interwencji oraz o możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. Kierownictwo wraz z Pracownikiem odpowiedzialnym za interwencję organizuje spotkanie z Pracownikiem, którego dotyczy zgłoszenie celem wyjaśnienia sytuacji. Ustalenia są zapisywane w karcie interwencji.
4. Do czasu wyjaśnienia sprawy, Pracownik podejrzewany o krzywdzenie małoletniego, będące czynem zabronionym w rozumieniu prawa polskiego, zostaje odsunięty od wszelkich form kontaktu nie tylko z pokrzywdzonym, ale także z pozostałymi małoletnimi.
5. W przypadku podejrzenia przestępstwa, Kierownictwo dokonuje zgłoszenia na Policję lub prokuraturę. W pozostałych sytuacjach Kierownictwo podejmuje działania dyscyplinarne zgodnie z przepisami prawa i zasadami obowiązującymi w Izbie.
6. W przypadku gdy Pracownik dopuścił się wobec małoletniego krzywdzenia niebędącego przestępstwem (np. krzyk, wykluczanie, poniżanie), Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać Pracownika podejrzewanego o krzywdzenie małoletniego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności małoletniego, należy rozważyć wdrożenie właściwych procedur dyscyplinarnych w tym rozwiązanie umowy z Pracownikiem, który dopuścił się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.

IX. Podejrzenie krzywdzenia przez opiekuna prawnego małoletniego

1. W przypadku, gdy zgłoszone zostało krzywdzenie małoletniego przez jego opiekuna prawnego, Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji przeprowadza rozmowę z małoletnim oraz z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej małoletniego. Pracownik stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Może w tym zakresie współpracować ze szkołą do której uczęszcza małoletni, cechem i /lub z pracodawcą. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
2. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje do właściwej miejscowo Policji lub prokuratury.
3. W przypadku, gdy małoletni doznaje innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony opiekunów prawnych lub innych domowników:
 - gdy zachowanie wobec małoletniego spełnia znamiona przemocy domowej należy poinformować właściwy ze względu na miejsce zamieszkania małoletniego ośrodek pomocy społecznej, który może wszcząć procedurę Niebieskiej Karty;

- gdy zachowanie nie nosi znamion przemocy domowej, a małoletni doświadcza np. zaniedbania albo gdy relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe (np. rodzice są niewydolni wychowawczo) – należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację rodziny.

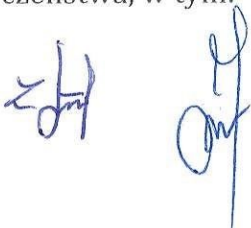
4. Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji organizuje spotkanie a z pełnoletnim członkiem rodziny, niebędącym sprawcą krzywdzenia, któremu przekazuje informacje o zdarzeniu, ewentualnej interwencji oraz potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

X. Podejrzenie krzywdzenia rówieśniczego

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego na terenie Izby, Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji, przeprowadza rozmowę z małoletnim podejrzewanym o krzywdzenie oraz z jego opiekunami prawnymi, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i z jego opiekunami prawnymi. Ponadto, rozmawia z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. Rozmowa ma na celu ustalenie przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji. Dla małoletniego krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Zaleca się korzystanie ze wsparcia instytucji znajdujących się w obszarze działania Izby.
3. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie innego małoletniego sam nie jest krzywdzony przez opiekunów prawnych, innych dorosłych bądź rówieśników. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego małoletniego.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami prawnymi wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą małoletniemu, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, Pracownik odpowiedzialny za prowadzenie interwencji sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
5. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub Policję poprzez stosowne pisemne zawiadomienie.
6. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę Policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

XI. Plan wsparcia

1. Wobec małoletniego poddawanego krzywdzeniu Pracownik odpowiedzialny za udzielanie wsparcia małoletniemu opracowuje indywidualny plan wsparcia, dostosowany do potrzeb małoletniego, możliwości Izby i w razie konieczności oparty na współpracy z innymi podmiotami w środowisku lokalnym, wymienionymi w § 3 pkt.2 i pkt.3. Plan powinien zawierać wskazania dotyczące działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym:

- sposoby odizolowania go od osób podejrzewanych o krzywdzenie i możliwość swobodnego funkcjonowania,
- ofertę wsparcia możliwego do uzyskania, także w innych instytucjach,
- skierowania małoletniego do innej placówki, jeżeli istnieje taka potrzeba. Lista miejsc, gdzie skierować opiekuna prawnego dziecka potrzebującego wsparcia dla siebie i dziecka stanowi Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.
- plan wsparcia powinien być opracowany z opiekunami prawnymi małoletniego i omówiony z małoletnim. W przypadku, gdy opiekun prawny jest osobą krzywdzącą, wówczas plan należy, opracować w porozumieniu z niekrzywdzącym opiekunem prawnym małoletniego.
- wobec małoletnich, będących świadkami krzywdzenia, również należy opracować Plan wsparcia, dostosowany do ich potrzeb.

§ 5

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.

Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu nie umożliwia otwartego dostępu do kontrolowanych przez siebie sieci teleinformatycznych, w tym do sieci Internet, w szczególności drogą bezprzewodową Wi-Fi.

1. W przypadku udostępnienia w siedzibie Izby dostępu do Internetu małoletnim, zostaną podjęte działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju i zostaną spełnione warunki o których mowa poniżej.
2. Za zagrożenia związane z użytkowaniem przez małoletnich Internetu i mediów elektronicznych uznaje się:
 - dostęp do treści nielegalnych, m.in. materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie małoletnich, materiały przedstawiające twardą pornografię, treści propagujące rasizm i ksenofobię, inne nielegalne treści skierowane przeciwko bezpieczeństwu małoletnich, na przykład: propagowanie lub pochwalanie zachowań o charakterze pedofilskim, materiały utrwalające wizerunek nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej przy użyciu przemocy, groźby bezprawnej lub podstępny albo rozpowszechniane bez jej zgody, treści pornograficzne udostępniane małoletnim, uwodzenie małoletniego poniżej 15 r.ż. przez Internet, tzw. child grooming, zjawisko szantażu na tle seksualnym (określane również jako „sextortion”).
 - dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich, do których zaliczane są m.in.
 - treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne,
 - treści prezentujące drastyczne sceny, śmierć, okrucieństwo wobec zwierząt,
 - treści nawołujące do podejmowania działań autodestrukcyjnych (samookaleczeń, głodzenia się, samobójstw, zażywania szkodliwych substancji, w tym środków psychoaktywnych niezidentyfikowanych jednoznacznie jako narkotyki itp.),
 - treści nawołujące do przemocy, przestępczości, radykalizacji (również sekty) i ekstremizmu,

- patostreamy,
 - treści dyskryminacyjne,
 - treści pornograficzne, etc.
- dostęp do szkodliwych i nieodpowiednich kontaktów online oraz usług online, skutkujących m.in. presją rówieśniczą, cyberprzemocą, groomingiem, szantażem na tle seksualnym, aktywnością seksualną jako źródłem dochodu osób nieletnich, hazardem online, dostępem do reklamy niedostosowanej do wieku, dostępem do mediów społecznościowych niedostosowanych do wieku,
- dostęp do szkodliwych i ryzykownych zachowań skutkujących m.in. podejmowaniem wyzwania online, sekstingiem, wywieraniem presji, stosowaniem przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.
3. Kierownictwo zapewniając małoletnim dostęp do Internetu za pomocą własnej sieci wifii (lub w inny sposób), podejmuje działania, których celem jest zablokowanie dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla małoletnich. W tym celu zostanie:
- ustalony zakres zabezpieczenia oraz blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla małoletnich;
 - dokonany wybór konkretnego oprogramowania (w tym np. oprogramowanie antywirusowe, narzędzia ochrony rodzicielskiej monitorowania aktywności użytkowników itp.);
 - zainstalowane oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące;
 - na bieżąco aktualizowane oprogramowanie, o którym mowa w pkt 3;
 - ponadto, przed dopuszczeniem urządzeń osobistych do sieci wifii Izby, będzie ustanowiona sieć zamknięta z hasłem oraz koniecznością akceptacji regulaminu przed przyłączeniem urządzenia.
4. Warunkiem dopuszczenia małoletniego do korzystania z urządzeń należących do Izby, jest zapoznanie się przez małoletniego z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu.
5. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo małoletnich związanych z korzystaniem z Internetu należy podjąć następujące działania:
- każde zgłoszenie/przypadek ujawnienia treści szkodliwych lub nieodpowiednich powinno zostać zarejestrowane, przeanalizowane oraz odpowiednio udokumentowane. W analizie zdarzenia powinien znaleźć się dokładny opis zdarzenia, wskazanie osób uczestniczących i/lub podjętych działań w celu identyfikacji sprawcy oraz materiały dokumentujące zdarzenie. Zabezpieczenie tych dowodów powinno się odbywać z poszanowaniem praw małoletniego, w tym jego prawa do prywatności.
 - dowody powinny zostać zabezpieczone i opisane (data otrzymania, treść wiadomości, dane nadawcy tj. nazwa użytkownika, adres email, adres strony www). Jeśli zebrane dowody wskazują na naruszenie prawa należy niezwłocznie powiadomić Policję i przekazać jej cały zgromadzony materiał dowodowy.
 - po zdarzeniu należy prowadzić regularny monitoring pointerwencyjny sprawdzając sytuację i potrzeby małoletnich uczestniczących w incydencie i/lub osoby nim pokrzywdzone.

6. Działania wobec uczestników zdarzenia powinny być skierowane zarówno do osób pokrzywdzonych, sprawców oraz świadków zdarzenia. Niektóre formy mogą dotyczyć pracy wyłącznie z pokrzywdzonymi, inne wymagać będą zastosowania różnych działań wychowawczych i/lub dyscyplinarnych wobec sprawcy. Należy pamiętać, że podejmowane działania dotyczą w większości przypadków osób małoletnich, więc stroną uczestniczącą jest w każdym przypadku także opiekun prawny małoletniego.
7. Podejmowane działania powinny być zaplanowane, stopniowe, dostosowane do sytuacji oraz przebiegać w poniższej kolejności:
 - rozmowa z uczestnikiem zdarzenia odpowiednia do charakteru zdarzenia oraz roli uczestnika (pokrzywdzony/sprawca/świadek). Nie należy stosować języka przekierowującego winę i odpowiedzialność za zdarzenie na osobę pokrzywdzoną;
 - powiadomienie opiekunów uczestników zdarzenia oraz informowanie ich o podejmowanych przez Izbę działaniach oraz, jeśli dotyczy, przedstawienie planu wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego.
8. W zależności od sytuacji powiadomienie Policji lub sądu w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego.
9. Otoczenie wsparciem i opieką psychologiczno-pedagogiczną uczestników zdarzenia, opieka może być zapewniona w innych instytucjach.
10. W celu usunięcia z Internetu nielegalnych, kompromitujących lub krzywdzących materiałów należy poinformować opiekunów prawnych małoletniego o możliwościach ich usunięcia we współpracy z Dyżurnet.pl oraz w trybie zgłaszania takich treści poprzez formularz na stronie, na której materiał został opublikowany.
11. Należy poinformować pokrzywdzonego małoletniego o przysługującym mu prawie do bycia zapomnianym, wynikającym z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, które w uzasadnionych przypadkach zapewnia usunięcie konkretnych linków z wyszukiwarki Google, w związku z czym nie będą one mogły być wyświetlone przy wpisywaniu jakiegokolwiek frazy.
12. W przypadku udostępnienia materiałów naruszających intymność i prywatność małoletniego, możliwe jest również skorzystanie ze strony <https://stopncii.org/>, czyli Stop Non-Consensual Intimate Image Abuse. Strona pomaga usunąć z Internetu materiały intymne z wizerunkiem osoby, która nie wyraziła zgody na upublicznienie treści.

§ 7

Monitoring

1. Pracownik odpowiedzialny za Standardy, raz na 2 lata przeprowadza wśród Pracowników ewaluację stanu znajomości i przestrzegania Standardów oraz potrzeby wprowadzenia zmian. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 8 do niniejszej Standardów.
2. Osobna ewaluacja stanu znajomości i przestrzegania Standardów oraz potrzeby wprowadzenia zmian, może być przeprowadzana wśród małoletnich i ich opiekunów.
3. Na podstawie ewaluacji, o której mowa w ust. 1 i 2, oraz oceny zgodności Standardów z obowiązującymi przepisami prawnymi, Pracownik odpowiedzialny za Standardy, sporządza raport, który następnie przekazuje Kierownictwu.

Część raportu stanowi ocena znajomości Standardów przez Pracowników, zestawienie zgłaszanych naruszeń Standardów oraz propozycje zmian.

4. Kierownictwo w terminie jednego miesiąca od otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 3, podejmuje decyzje co do wprowadzenia zmian do Standardów i powierza przygotowanie zaktualizowanego dokumentu Pracownikowi odpowiedzialnej za Standardy.

5. Jeśli na podstawie raportu zostanie ustalone, że stopień znajomości Standardów jest niewystarczający, Pracownik odpowiedzialny za Standardy ma obowiązek przeprowadzić szkolenie uzupełniające z zakresu Standardów dla wszystkich Pracowników.

§ 8

Zasady udostępniania Standardów Ochrony Małoletnich

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem ogólnodostępnym dla Pracowników, małoletnich oraz ich opiekunów i podmiotów współpracujących.

2. Standardy zostały udostępniane w wersji pełnej oraz skróconej, przeznaczonej dla małoletnich w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez Pracowników, małoletnich, opiekunów i podmiotów współpracujących poprzez:

- a) udostępnienie pełnej papierowej wersji dokumentu w siedzibie Izby w Sekretariacie Ip.
- b) zamieszczenie na stronie internetowej Izby www.izba.wroc.pl
- c) zamieszczenie na Tablicy Ogłoszeń wersji skróconej (zrozumiałej dla małoletnich. Załącznik nr 9 do niniejszych Standardów
- d) zamieszczenie na Tablicy Ogłoszeń wersji skróconej z zachowaniem dostępu dla osób z niepełnosprawnością,
- e) przekazanie służbowymi drogami komunikacyjnymi podmiotom współpracującym, zaangażowanym w realizację zadań z udziałem małoletnich.

3. Podmioty współpracujące, w przypadku, gdy ich działalność obejmuje kontakt z małoletnimi, są zobowiązane do przestrzegania niniejszych Standardów.

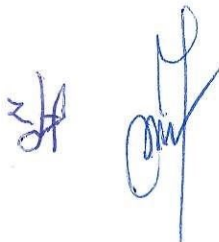
4. W przypadku gdy działania Izby z udziałem małoletnich odbywają się na terenie innego podmiotu, obowiązują ww. Standardy.

5. Wszyscy Pracownicy potwierdzili zapoznanie się z treścią dokumentu Standardów, podpisując oświadczenie. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 11 do niniejszych Standardów.

§9

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Standardy zostały wdrożone Zarządzeniem Prezesa nr 4/2024;
3. Obowiązkiem małoletnich, opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze Standardami obowiązującymi w Izbie.
4. Załączniki (12):

Załącznik nr 1. - Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich.

Załącznik nr 1A - Oświadczenie o krajach pobytu w ciągu ostatnich 20 lat.

Załącznik nr 2 – Zasady bezpiecznych relacji Pracowników z małoletnimi.

Załącznik nr 3 – Proces wdrożenia procedury reagowania.

Załącznik nr 4 – Karta interwencji.

Załącznik nr 5 – Gdzie skierować opiekuna potrzebującego wsparcia dla siebie i małoletniego?

Załącznik nr 6- Wzory pism interwencyjnych.

Załącznik nr 7 – Materiały przydatne do przygotowania Pracowników.

Załącznik nr 8 – Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich - ankieta dla pracowników.

Załącznik nr 9 – Standardy Ochrony Małoletnich – wersja skrócona dla małoletnich.

Załącznik nr 10. Oświadczenie rodziców/opiekunów prawnych i ich małoletnich o zapoznaniu się ze standardami Ochrony Małoletnich.

Załącznik nr 11. Oświadczenie Pracowników o zapoznaniu się i zobowiązaniu do przestrzegania Standardów Ochrony małoletnich w Izbie.

Standardy Ochrony Małoletnich wraz z Załącznikami
Zatwierdzone Uchwałą Zarządu nr 19/2024
z dnia 14 sierpnia 2024

PREZES IZBY
Zbigniew Ładziński

Wiceprezes Izby
Sławomir Zarentowicz

ZAŁĄCZNIKI DO STANDARDÓW OCHRONY MŁODOCIANYCH
Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu

ZAŁĄCZNIK NR 1

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania
podstawowych zasad ochrony małoletnich**

.....
miejsowość, data

Ja, nr PESEL.....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Dolnośląskiej Izbie Rzemieślniczej we Wrocławiu, zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Oświadczam, że jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

ZAŁĄCZNIK NR 1A

Oświadczenie o krajach pobytu w ciągu ostatnich 20 lat

.....
miejsowość i data

.....
imię i nazwisko kandydata
.....

Dolnośląska Izba Rzemieślnicza we Wrocławiu

Oświadczenie

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z 13.5.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) oświadczam, że w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałam-em / nie zamieszkiwałam-em* na terenie innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo mojego obywatelstwa

.....
(państwa zamieszkiwania)

Oświadczam, że jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(podpis kandydata do pracy)

* niepotrzebne skreślić

ZAŁĄCZNIK NR 2

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIKÓW Z MAŁOLETNIAMI.

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez Pracowników jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie.

Pracownicy, realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Kierownictwa oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji Pracowników z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z małoletnimi, jeśli kontakt ten odbywa się na terenie Izby i za zgodą Kierownictwa.

Znajomość i zaakceptowanie zasad jest potwierdzone przez każdego Pracownika.

ZASADY KOMUNIKACJI PRACOWNIKÓW IZBY Z MAŁOLETNIAMI:

Będąc Pracownikiem Izby jesteś zobowiązany/zobowiązana do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

W komunikacji z małoletnimi bezwzględnie pamiętaj o następujących zasadach:

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie małoletnich i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
3. Nie wolno Ci zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
4. Nie wolno Ci krzyknąć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych małoletnich.
5. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o sytuacji rodzinnej małoletniego, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
6. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego, poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
7. Szanuj prawo małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
8. Zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych Pracowników, kiedy prowadzisz aktywności z małoletnimi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z małoletnim sam na sam, zawsze powiadom o tym innych Pracowników oraz poinformuj, w którym dokładnie miejscu będziesz przebywać wraz z małoletnim.
9. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

10. Zapewnij małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub innemu Pracownikowi i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
11. Zwracaj się do małoletniego po imieniu w formie przez niego preferowanej, respektuj jego tożsamość i ekspresję.
12. Korzystaj z alternatywnych form komunikacji z małoletnim, który tego potrzebuje, uwzględniając możliwości psychofizyczne małoletniego.

W działaniach z małoletnimi:

1. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowane działania, aktywnie ich angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
2. Unikaj faworyzowania małoletnich.
3. Nie wolno Ci nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji seksualnych lub intymnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
4. Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich, jeśli Kierownictwo nie zostało o tym poinformowane, nie wyraziło na to zgody i nie uzyskano zgód opiekunów małoletnich oraz samych małoletnich.
5. Nie wolno Ci proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich w czasie wykonywania obowiązków służbowych lub pobytu na terenie zakładu pracy.
6. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletnich, ani opiekunów małoletniego.
7. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub opiekunów małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
8. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletniego przez Pracownika lub małoletniego, muszą być raportowane Kierownictwu. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

Kontakt fizyczny Pracownika z małoletnimi.

Każde przemocowe działanie Pracownika wobec małoletniego jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego małoletniego. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach, taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie.

W kontaktach z małoletnim:

1. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
2. Nigdy nie dotykaj małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
4. Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
5. Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich, które doświadczyły przemocy i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
6. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
7. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub chciałbyś uspokoić małoletniego, należy zapytać go, czy tego potrzebuje.

Kontakty Pracownika z małoletnim poza godzinami pracy.

1. Co do zasady kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie Twoich obowiązków.
2. Nie wolno Ci zapraszać małoletnich do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy bez wiedzy i zgody opiekunów prawnych małoletnich. Obejmuje to także kontakty z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich opiekunami prawnymi, poza godzinami pracy, są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy). Komunikacja z małoletnimi przez kanały internetowe (np. grupy w mediach społecznościowych, prywatne konta mailowe) jest możliwa wyłącznie, jeśli w grupie lub w gronie odbiorców jest jeszcze jedna osoba dorosła. Każdorazowo musi być to kontakt jawny.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i opiekunowie prawni małoletnich są osobami bliskimi wobec Pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich.
5. Ograniczenia wskazane w ust.1 i ust.2 nie mają zastosowania w przypadku zagrożenia dobra małoletniego. W takiej sytuacji należy podjąć działania mające na celu zabezpieczenia bezpieczeństwa małoletniego oraz niezwłocznie sporządzić notatkę służbową z opisem zdarzenia i przekazać ją osobie odpowiedzialnej za ochronę małoletniego.

Kontakty online Pracownika z małoletnim.

Każdy Pracownik musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci poprzez aplikacje i algorytmy, ale także innych prywatnych działań w Internecie. Dotyczy to: lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych na których możesz spotkać małoletnich, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, małoletni i ich opiekunowie prawni będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.

Pamiętaj:

1. Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
2. Jeżeli dla realizacji celów edukacyjnych komunikujesz się z małoletnimi poprzez kanały internetowe (np. grupy w mediach społecznościowych) zadбай, by dostęp do nich miał również inny Pracownik lub opiekun dla zachowania przejrzystości działań.
Każdorazowo musi być to kontakt jawny, prowadzony za wiedzą i zgodą Kierownictwa i opiekunów małoletnich.
3. W trakcie pracy z małoletnimi wyłącz funkcjonalność bluetooth w osobistym urządzeniu elektronicznym.

Ochrona małoletniego.

1. W przypadku pracy z małoletnim, które doświadczyło krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania zachowaj ostrożność i dystans w celu ochrony małoletniego. Zawsze tłumacz małoletniemu granice relacji.
2. W sytuacji podejrzenia lub ujawnienia krzywdzenia zawsze stwórz małoletniemu możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii, pamiętając, że może to być dla małoletniego pierwsza i jedyna rozmowa (małoletni może już nie podjąć więcej prób poszukiwania wsparcia).

Szczególnie ważne jest, by:

- wyrazić swoją troskę poprzez deklarację, że się małoletniemu wierzy;
- zapewnić małoletniego że dobrze uczynił, podejmując rozmowę o doznanej krzywdzie;
- wyjaśniać małoletniemu, że nie jest winny zaistniałej sytuacji;
- jednoznacznie negatywnie ocenić każdą formę przemocy, dając wyraźny sygnał, że jest ona niedopuszczalna i należy jej zapobiegać/powstrzymać;
- odpowiednio poinformować małoletniego, że tą sprawą zajmą się inne odpowiednie osoby, w tym udzielić mu informacji, że podjęte zostaną działania zapewniające mu bezpieczeństwo.

/-/

ZAŁĄCZNIK NR 3

PROCES WDROŻENIA PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWANIA TRUDNEGO, AGRESYWNEGO LUB PRZEMOCY ZE STRONY MAŁOLETNIEGO

1. W przypadku zaobserwowania u małoletniego przejawów wzmożonego napięcia, zdenerwowania lub trudności stwarzających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowania trudnego, w tym agresywnego, autoagresywnego, zagrażającego sobie lub otoczeniu należy niezwłocznie podjąć działania, aby przeciwdziałać jego rozwinięciu. W tej sytuacji należy podjąć z małoletnim rozmowę uspokajającą, wyciszającą, o ile to możliwe, na neutralny temat (metoda przekierowania uwagi) lub inne oddziaływanie kojące/uspokajające;
2. W sytuacji eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych, należy podjąć próbę ich wygaszenia, przerwania, adekwatnie do sytuacji, z uwzględnieniem rozpoznanego wcześniej ryzyka, wystąpienia zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych oraz ustalonych i stosowanych u małoletnich indywidualnych strategii proaktywnych lub nieawersyjnych strategii reaktywnych;
3. Jeżeli podjęte czynności w danej sytuacji nie przynoszą efektów i następuje eskalacja zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych należy poinformować Pracownika wskazanego do podejmowania procedury interwencyjnej lub inne osoby z Pracowników, które znajdują się w pobliżu, z prośbą o pomoc; Pracownik niezwłocznie informuje Kierownictwo i podejmuje działania zgodnie z opisanymi w Standardach procedurami.
4. W przypadku wystąpienia bardzo agresywnego zachowania, którego nie można powstrzymać i stwarza ono zagrożenie dla zdrowia i życia własnego i innych osób, należy niezwłocznie, jeżeli jest taka konieczność, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwać Pogotowie Ratunkowe lub Policję, a następnie powiadomić opiekunów prawnych małoletniego - w tej sytuacji można, jeśli jest to niezbędne, możliwe i bezpieczne dla każdego uczestnika zdarzenia, zastosować jak najmniej inwazyjną formę przerwania aktu agresji; należy zadbać o bezpieczeństwo każdego uczestnika zdarzenia, w tym świadków;
5. Jeżeli okoliczności zdarzenia na to pozwolą - niezwłocznie - Pracownik wskazany w procedurze interwencyjnej, podejmuje rozmowę stwarzającą małoletniemu możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii w celu ustalenia przyczyn i okoliczności zdarzenia; w trakcie rozmowy z małoletnim, o ile nie zakłóci to jej przebiegu, należy zanotować istotne informacje; po zakończeniu rozmowy sporządza się notatkę z uwzględnieniem całego zdarzenia i przekazanych informacji od świadków zdarzenia, o sytuacji należy poinformować opiekunów;
6. Do momentu uzyskania pewności, że sytuacja została zażegnana, a zachowanie trudne ustąpiło, nie wolno pozostawić małoletniego samemu sobie, tzn. „stracić go z pola widzenia”;
7. Należy zadbać o bezpieczeństwo wszystkich uczestników zdarzenia, świadków i udzielić im wsparcia, np. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Jeśli Kierownictwo nie ma takich możliwości we własnym zakresie, może skierować osoby do podmiotów wymienionych w §3 ust. 2 i 3.

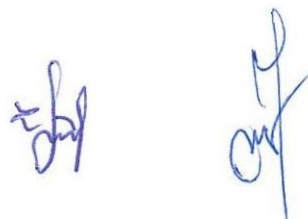
Szczególne warunki rozmowy interwencyjnej:

- rozmowa powinna być przeprowadzona bez presji czasu, pospieszania małoletniego oraz powinna być dostosowana do potrzeb i możliwości małoletniego; miejsce jej przeprowadzenia winno uwzględniać m.in. specyfikę odbioru i przetwarzania bodźców sensorycznych przez małoletniego; należy wziąć pod uwagę język i sposoby komunikacji małoletniego;
- podczas rozmowy trzeba pozwolić małoletniemu na swobodną wypowiedź, w tym ujawnienie obaw, nie przerywać, nie krytykować, nie uzupełniać wypowiedzi własnymi domysłami, nie komentować treści przekazywanych przez małoletniego, nie minimalizować znaczenia tego, co się wydarzyło;
- rozmowa powinna przebiegać w spokojnej atmosferze; po jej zakończeniu małoletni powinien zostać objęty adekwatnym wsparciem do czasu ustabilizowania sytuacji i wyciszenia zachowania - nie wolno pozostawić małoletniego samemu sobie, „stracić z pola widzenia” do momentu uzyskania pewności, że sytuacja jest ustabilizowana.

Wskazania dla pracowników:

- zapoznanie się z ww. procedurą reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony małoletniego, zadaniami i procesem realizowania w przypadku jej podjęcia,
- współpraca z osobą wyznaczoną do podejmowania procedury interwencji w szkole, stosowanie się do jej poleceń w trakcie zdarzenia;
- dysponowanie numerami osób odpowiedzialnych za podejmowanie interwencji u pracodawcy;
- systematyczne doskonalenie kompetencji i umiejętności w zakresie niezbędnym do podejmowania działań określonych w ww. procedurze.

/-/

Załącznik nr 4

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko małoletniego:.....

2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia):.....

.....

3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:.....

4. Opis działań podjętych przez Pracownika:.....

.....

.....

Data:.....

5. Spotkania z opiekunem prawnym małoletniego:

Imię i nazwisko opiekuna prawnego.....

Data:.....

Opis spotkania:.....

.....

.....

6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe):

1) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,

2) Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny,

3) Inny rodzaj interwencji. Jaki?

7. Dane dotyczące interwencji:

.....

(nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)

Data:.....

8. Wyniki interwencji:

.....

.....

Data:.....

Załącznik nr 5

Gdzie skierować opiekuna potrzebującego wsparcia dla siebie i małoletniego?

- **LOKALNE OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ** – oprócz wsparcia ekonomicznego, prawnego, mieszkaniowego, rzeczowego itd. wiele ośrodków oferuje również warsztaty podnoszenia umiejętności wychowawczych, kursy kompetencji rodzicielskich czy zajęcia w ramach
- **„AKADEMII RODZICÓW”**.
W Ośrodkach Pomocy Społecznych istnieje ponadto możliwość uzyskania pomocy asystenta rodziny (na wniosek rodziców), a także zawnioskowania o asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, jeśli rodzina posiada pod opieką dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności. Dla wielu rodzin możliwość uzyskania wsparcia asystenckiego jest tym, co ratuje dziecko i rodzinę przed trwałym kryzysem! Pomoc OPS-u jest nieodpłatna.
- **OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ** – placówki prowadzone przez powiaty. Oferują pomoc osobom, które doświadczają trudnej sytuacji życiowej i braku równowagi psychicznej na skutek m.in.: śmierci bliskiej osoby, choroby własnej, dziecka czy innej bliskiej osoby, rozwodu/rozstania, konfliktów w rodzinie, zagrożenia przemocą. W ośrodku prowadzone jest poradnictwo psychologiczne, interwencja kryzysowa, krótkoterminowa psychoterapia, organizowane są warsztaty i grupy wsparcia. Pomoc OIK-u jest nieodpłatna.
- **PORADNIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE** – świadczą pomoc diagnostyczną i konsultacyjną, organizują kursy psychoedukacyjne i podnoszące kompetencje rodzicielskie (np. szkoła dla rodziców, warsztaty pozytywnej dyscypliny, warsztaty dla rodziców dzieci z ADHD). Pracują w nich zespoły orzecznicze, umożliwiające uzyskanie m.in. orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania. Pomoc w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznych jest bezpłatna.
- **SPECJALISTYCZNE PORADNIE RODZINNE** – publiczne ośrodki świadczące pomoc psychologiczną i wsparcie dla par i rodzin. Udzielają konsultacji indywidualnych i rodzinnych, prowadzą psychoterapię dzieci i dorosłych, organizują warsztaty i grupy dla rodziców. Pomoc SPR jest bezpłatna.
- **OŚRODKI WCZESNEJ INTERWENCJI** – oferują kompleksową, skoordynowaną, wielospecjalistyczną pomoc dzieciom do lat 7 oraz ich opiekunom (w zakresie opieki nad dzieckiem). OWI działają w ramach NFZ, potrzebne jest skierowanie od lekarza. W OWI dziecko może liczyć na m.in.: terapię wczesnego wspomaganie rozwoju, fizjoterapię, zajęcia logopedyczne i inne. OWI oferują pomoc dzienną i bezpłatną.

- **OŚRODKI WSPARCIA DZIENNEGO** (dawniej „światlice środowiskowe”) – pobyt dziecka w takim ośrodku trwa kilka godzin (głównie po lekcjach), jest bezpłatny i dobrowolny, a oferta kierowana jest przede wszystkim do rodzin borykających się z trudnościami wychowawczo-opiekuńczymi, które wychowują dzieci w wieku szkolnym. W ośrodkach wsparcia dziennego dzieci mogą otrzymać posiłek, pomoc w odrabianiu lekcji, uczestniczyć w zajęciach socjoterapeutycznych, kompensacyjnych i innych.
- **ŚRODOWISKOWE CENTRA ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA DOROSŁYCH ORAZ ŚRODOWISKOWE CENTRA ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY** – oferują wsparcie dla dzieci oraz rodziców doświadczających kryzysu psychicznego i trudności rodzicielskich w formie indywidualnej, grup terapeutycznych i warsztatów. Centra działają w ramach NFZ.
- **CENTRA POMOCY DZIECIOM** – są to miejsca, w których dzieci pokrzywdzone przestępstwem oraz ich opiekunowie otrzymują pod jednym dachem kompleksową i interdyscyplinarną pomoc. Oznacza to, że sprawę dziecka, które trafi pod opiekę centrum, prowadzi od początku do końca grupa tych samych profesjonalistów. Na spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego wspólnie podejmują decyzję, jakiego rodzaju wsparcia potrzebuje dziecko i jego opiekunowie. Strategię pomocy realizują – na ile jest to możliwe – pracownicy szkoły: psycholog, lekarz, pracownik socjalny. Odbywa się tu również przesłuchanie sądowe dziecka, jeśli jest to potrzebne. Mapę tych miejsc znajdziesz na stronie: <https://centrapomocydzieciom.fdds.pl/>.
- **OGÓLNOPOLSKIE I LOKALNE ORGANIZACJE POZARZĄDOWE ZAJMUJĄCE SIĘ WSPIERANIEM RODZICÓW I DZIECI.** Warto zachęcić rodziców, aby sprawdzili i poszukali oferty dla siebie. Wśród dostępnych możliwości są między innymi: grupy wsparcia (dla rodziców małych dzieci, dla rodziców w żałobie, dla rodziców dzieci z niepełnosprawnością, itd.), konsultacje i terapie psychologiczne, warsztaty i zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców, warsztaty dla dzieci.
- **Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116111** prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę, - bezpłatny, anonimowy, całodobowy, w języku polskim, ukraińskim i rosyjskim; <https://116111.pl>
- **Rzeczniczki Praw Dziecka 800121212** – bezpłatny anonimowy, całodobowy, w języku polskim, ukraińskim i rosyjskim, <https://800121212.pl>

ZAŁĄCZNIKI DO STANDARDÓW OCHRONY MŁODOCIANYCH
Dolnośląska Izba Rzemieśnicza we Wrocławiu

Załącznik nr 6 - wzory pism interwencyjnych

1. Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa

Miejscowość, data.....

Prokuratura Rejonowa w.....

L. Dz.....

Zawiadamiający: (pełna nazwa adres)

reprezentowany przez:

adres do korespondencji:

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

..... (jakiego)

na szkodę małoletniego(imię i nazwisko, data urodzenia)

przez.....(imię i nazwisko domniemanego
sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez (imię i nazwisko pracownika) czynności
służbowych z małoletnim.....(imię i nazwisko), małoletni ujawnił niepokojące treści
dotyczące..... (opis sytuacji)

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniego wnoszę
o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Więcej informacji można uzyskać od.....(imię i nazwisko, kontakt).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny,
z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....

podpis osoby odpowiedzialnej za interwencję

Załączniki:

1. Uchwała pracodawcy uprawniająca do reprezentacji
2. Ew. inne dokumenty

2. Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego

.....

(Miejscowość, data)

Sąd Rejonowy w..... ..

Wydział Rodzinny i Nieletnich

L. Dz.....

Wnioskodawca: (pełna nazwa i oficjalny adres)

reprezentowany przez: adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców).....

..... (adres zamieszkania)

(imię i nazwisko małoletniego, data urodzenia).....

.....

Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego.....(imię i nazwisko małoletniego, data urodzenia) i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dobra małoletniego:

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego jest zagrożone, a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Pracownikiem posiadającym szczegółowe informacje jest

.....

(imię, nazwisko, telefon służbowy, adres placówki).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....

podpis osoby odpowiedzialnej za interwencję

Załączniki:

1. Uchwała pracodawcy uprawniająca do reprezentacji
2. Ew. inne dokumenty

Załącznik nr 7**Materiały przydatne do przygotowania Pracowników**

- 1) Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dziecka
e-learning <https://edukacja.fdds.pl/enrol/index.php?id=181>
- 2) Symptomy wykorzystywania seksualnego dzieci a zachowania seksualne
dzieci i młodzieży - e-learning:
<https://edukacja.fdds.pl/enrol/index.php?id=183>
- 3) Diagnoza przemocy rówieśniczej - e-learning: [Diagnoza przemocy
rówieśniczej | Platforma edukacyjna FDDS](#)
- 4) Kurs skutecznego reagowania na przemoc - e-learning:
<https://edukacja.fdds.pl/course/view.php?id=621>

Więcej materiałów edukacyjnych, a także ogłoszenia o dostępnych szkoleniach i webinarach można znaleźć na stronach:

<https://edukacja.fdds.pl>

<https://standardy.fdds.pl>

Na stronie Zespołu ds. Ochrony Małoletnich działającego przy Ministerstwie Sprawiedliwości można znaleźć szereg informacji praktycznych przydatnych we wdrażaniu standardów ochrony małoletnich:

[Zespół do Spraw Ochrony Małoletnich - Ministerstwo Sprawiedliwości - Portal Gov.pl](#)

[\[www.gov.pl\]](http://www.gov.pl)

Załącznik nr 8

Monitoring Standardów Ochrony Małoletnich – ankieta dla pracowników

Odpowiedz na poniższe pytania:

1. Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Izbie?
(TAK/NIE)
2. Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego ucznia?
(TAK/NIE)
3. Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia ucznia?
(TAK/NIE)
4. Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego Pracownika?
(TAK/NIE)*
NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?
5. Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Izbie Standardami? (Jeżeli tak, opisz je poniżej)
(TAK/NIE)*
NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?
6. Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?

(TAK/NIE)*
NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

ZAŁĄCZNIK NR 9
STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH – wersja skrócona dla małoletnich.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM – to dokument zawierający reguły, zasady, praktyki, które gwarantują, że Dolnośląska Izba Rzemieśnicza we Wrocławiu, jest miejscem bezpiecznym dla małoletnich.

Pracownicy potrafią zidentyfikować sytuacje stwarzające ryzyko krzywdzenia dziecka oraz podjąć działania profilaktyczne oraz interwencyjne.

§ 1 Objaśnienie terminów

- 1) **Standardy** - należy przez to rozumieć, obowiązujące w Dolnośląskiej Izbie Rzemieśniczej we Wrocławiu, Standardy Ochrony Małoletnich w zakresie ochrony przed krzywdzeniem, tj .dokument w który zawiera zasady bezpiecznych relacji i procedur interwencji dotyczących małoletnich, także osób pełnoletnich, o ile kontynuują naukę w branżowej szkole I stopnia lub technikum;
- 2) **Izba** - należy przez to rozumieć - Dolnośląską Izbę Rzemieśniczą we Wrocławiu,
- 3) **Pracownik** – należy rozumieć każdą zatrudnioną w Dolnośląskiej Izbie Rzemieśniczej we Wrocławiu osobę, w tym: członków organów statutowych,
- 4) **Kierownictwo** - należy rozumieć Dyrektora, Prezesa Izby oraz inne osoby, które są powołane do bieżącego kierowania działalnością Izby.
- 5) **małoletni** to każda osoba, która:
 - nie ukończyła 18 roku życia
 - lub jest uczniem szkoły branżowej I stopnia w której realizuje praktyczną naukę zawodu
 - odbywa staż uczniowski/praktyki zawodowe (uczestnik projektów realizowanych przez Izbę)
 - jest osobą pełnoletnią, o ile kontynuuje naukę w branżowej szkole I stopnia lub technikum;
- 6) **opiekun prawny** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego: rodzica albo opiekuna; rodzica zastępczego; opiekuna tymczasowego (czyli osobę upoważnioną do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium RP bez opieki osób dorosłych
- 7) **krzywdzenie małoletniego** – to zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego małoletniego, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny małoletniego.

§ 2

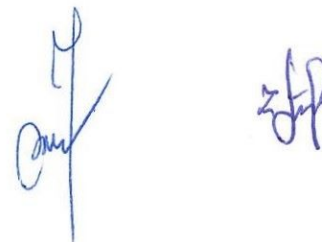
Ochrona małoletnich w Dolnośląskiej Izbie Rzemieśniczej we Wrocławiu

1. W Izbie obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Pełna wersja dokumentu jest dostępna na stronie internetowej pod adresem: www.izba.wroc.pl oraz w formie papierowej w sekretariacie Izby I p.
3. W dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich” zapisane są:
 - 1) procedury zgłaszania podejrzeń oraz podejmowania interwencji, które określają krok po kroku, jakie działania należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony Pracowników, członków rodziny, rówieśników oraz osób. trzecich;
 - 2) zasady ochrony danych osobowych małoletniego, które określają sposób przechowywania i udostępniania informacji o małoletnim oraz zasady ochrony wizerunku małoletniego, które określają sposób jego utrwalania i udostępniania;
 - 3) zasady dostępu małoletniego do Internetu w budynku Izby oraz ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami;-**Tu uwaga: Izba nie udostępnia małoletnim przebywającym na terenie budynku dostępu do Internetu oraz do sieci WiFi.**
 - 4) zasady bezpiecznych relacji Pracowników z małoletnimi, określające jakie zachowania w kontakcie z małoletnim są niedozwolone.
 - 5) zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi przebywającymi w budynku Izby oraz zachowania niedozwolone.
4. Wszyscy Pracownicy, znają treść dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
5. Kierownictwo wyznaczyło Pracowników do pełnienia ustalonych w Standardach funkcji.

§3

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.

1. Wszyscy Pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków w Izbie, są zobowiązani do zwracania uwagi, kiedy małoletniemu dzieje się krzywda.
2. Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:
 - **przemoc fizyczna wobec małoletniego.** Jest to działanie bądź zaniechanie, wskutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda stanowi rezultat działania, bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za małoletniego, posiadającej nad nim władzę lub takiej osoby, której ufa. O przemoc fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
 - **przemoc psychiczna wobec małoletniego.** Jest to przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim, a osobą za niego odpowiedzialną lub osobą, której małoletni ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej, obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:
 - a) niedostępność emocjonalną,
 - b) zaniedbywanie emocjonalne,
 - c) relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
 - d) nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim,
 - e) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego,
 - f) niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną,
 - g) nieodpowiednią socjalizację, demoralizację,
 - h) sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy
 - **przemoc seksualną wobec małoletniego** (wykorzystywanie seksualne małoletniego). Jest to angażowanie małoletniego przez osobę dorosłą lub innego małoletniego w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji, gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku małoletniego, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania małoletniego, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nieseksualnego uwodzenia małoletniego z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie małoletniego, zmuszanie małoletniego do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z małoletnim przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku małoletnich mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni) a wykorzystywanym (małoletnim) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego małoletnich zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności małoletniego na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych małoletnich, jak i opiekunów prawnych tych małoletnich mogących paść ofiarą wyzysku.
3. Małoletni może doświadczyć krzywdzenia ze strony: innych małoletnich, rodziców lub opiekunów, Pracowników, osób trzecich.
4. Zasady bezpiecznych relacji Pracowników z małoletnimi zostały opisane w Załączniku nr 2 do niniejszych Standardów.

§ 4

Jak ma zachować się małoletni w przypadku wystąpienia krzywdzenia.

Jeśli małoletni doświadczył jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych małoletnich, powinien niezwłocznie zawiadomić Pracownika lub Kierownictwo. Stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

§ 5

Ochrona danych osobowych małoletniego

Kierownictwo zapewnia ochronę danych osobowych oraz wizerunku, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Zgodę na publikację wizerunku wyrażają w formie pisemnej rodzice lub opiekunowie prawni.

§ 6

Zasady dostępu małoletnich do Internetu

Kierownictwo, nie udostępnia małoletnim przebywającym na terenie Izby dostępu do Internetu, sieci WiFi.

§ 7

Monitoring stosowania Standardów

Kierownictwo na bieżąco aktualizuje dokument Standardy Ochrony Młodocianych obowiązujący w Izbie. W razie potrzeby wprowadza niezbędne zmiany, które skutecznie ogłasza Pracownikom, małoletnim, rodzicom i opiekunom, podmiotom współpracującym.

§ 8

Zasady udostępniania treści Standardów małoletnim

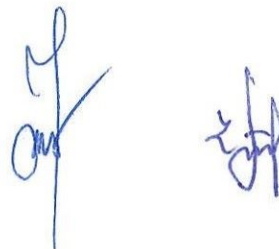
1. Dokument Standardy Ochrony Małoletnich jest dokumentem ogólnodostępnym dla Pracowników, małoletnich oraz ich opiekunów i podmiotów współpracujących.
2. Standardy są udostępnione:
 - a) wersja papierowa dokumentu(pełny tekst) w siedzibie Izby w Sekretariacie I p.
 - b) na stronie internetowej Izby www.izba.wroc.pl
 - c) na Tablicy Ogłoszeń korytarz/klatka schodowa II p. wersja skrócona,
3. Pracownicy potwierdzają zapoznanie się z treścią dokumentu Standardów, podpisując oświadczenie. Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 11 do niniejszych Standardów.

§ 9

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Obowiązkiem każdego małoletniego, również opiekunów prawnych przebywających w budynku Izby jest zaznajomienie się z treścią Standardów.

*Standardy Ochrony Małoletnich wraz z załącznikami
Zatwierdzone Uchwałą Zarządu nr 19/2024
z dnia 14 sierpnia 2024*

Załącznik nr 10

**Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich
rodziców/opiekunów prawnych i ich małoletnich.**

**Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z pełną dokumentacją
wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich, obowiązującą w Dolnośląskiej
Izbie Rzemieśniczej we Wrocławiu.**

.....
(data, podpis małoletniego)

.....
(data, podpis opiekuna prawnego)

Załącznik nr 11

Oświadczenie o zapoznaniu się i zobowiązanie do przestrzegania

**Standardów Ochrony Małoletnich
w Dolnośląskiej Izbie Rzemieśniczej
we Wrocławiu**

Ja, niżej podpisany/a

.....
(imię i nazwisko Pracownika)

oświadczam, że zapoznałem/łam się ze Standardami Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem, obowiązującymi w Dolnośląskiej Izbie Rzemieśniczej we Wrocławiu i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

